

Za poduk in kratek čas.

Iz Metkovića v Dubrovnik.

II. Dospevši do prvih mestnih hiš, poprašam neko ženko, kde da prebiva g. župnik. Pa ona mi odgovarja, naj ne hodim k njemu, ker je hud mož in ne more tujcev postopačev trpeti. Prav dobro, si mislim. Takega moža bi rad danes videl; bil sem dobre volje, da me ob njo ni bilo lahko spraviti.

A ves drugačen gospod je Stonski župnik Don Pero Bačić, dekan in zajedno deželni poslanec v Zadarski zbor. Sedel je ravno pri obedu s sosedom, že starim župnikom, ko vstopim in prosim za stanovanje do jutrašnjega dne. Sprejel me je prijazno in gostoljubno povabil k mizi in mi ponudil vsega, kar je še bilo pripravljenega. Govoril je sicer resnobno, a vse besede so kazale, da mu bije v prsih dobro srce.

Tudi šalil se je, a žalil ni. Le hudobni jeziki so ga naj bolj jezili, kakor je semtrtje dejal. Po obedu me pelje v snažno prelepo sobico rekoč: Tu le si oddebnite, kakor Vam drago in ljubo. Na mizici imate zvonček, da zakličete strežaja, ki vam mora vse prinesiti, kar koli zahtevate. Vedite se, kakor bi bili med svojimi domačini. Zapovedajte in storilo se bode. Kakor hladna rosa na velo rožo padale so te besede na moja ušesa. Čutil sem se kmalu, kakor domačega.

V prijazno sobo mi je gledal lep kos sveta. Mirna, morska luka in kakor ribje oko jasno nebo, zelene oljke in cvetoči grmiči, lepo vredjene gredice raznovrstnih cvetlic pa dolge vrste raznih dreves, ki so rasla za morskim obrežjem in se ogledovala v morji — kako je bilo vse to krasno! Bil je kraj, ktereга vedno znovič gledati, se ti oko ne navoli. Veliki Ston hoče imeti do 600 prebivalcev. Skoro v sredini mesta stoji novo zidana cerkva, ki je stala nad 20.000 fl. Veliki altar od dragocenega mormora je „dar popa Luke Gnieča Neretvana 1874.“ Od l. 1541 je bil v Stonu škofovski sedež, a je prenehal l. 1825. V spomin na nekdanjo čast stoji še v cerkvi škofovski tron. Ne daleč od mesta se nahajajo cesarske saline ali solarne, kder se pridelava vsakega leta okolo 30.000 centov morske soli. —

V petek 31. januarja se o petelinovem petji zbudim, in ko so prvi solnčni žarki zlatili vrh bližnjih gor, odrinil sem iz Stona proti Dubrovniku na parobrodu „Kastor“. Vreme je bilo ugodno, da ugodnejše biti ne more. Vse obzorje bilo je čisto, jasno in svitlo. In juterno solnce je ravno kar vzbajalo v vsem svojem veličastnem blesku ter se je vedno više pomikalo po azurmodrem nebu. Goste megle ptic plavalk so obletavale našo ladjico ali so se vozile po grebenih lahno se vzdigajočih valov.

Po obrežji in gričih pa so zelenele oljke in

pinije in ciprese. Da je bila pri tacih okolnostih vožnja zanimiva, kratkočasna in prevesela, ni, da bi posebič povdarjal. Zapustivši za hrbtom sela Broze in Kobaš na polotoku Ratu, na kopnem pa Raniče in Mravinjico, pripluli smo do otoka Olipe, kder ni bilo druga videti nego ogromna svetilnica (lanterna), ki je po noči mornarjem potrebno ravnilo in vodilo.

Iz tesnega zaliva bilo je moči nekaj časa gledati otok Mljet ali Meledo in metati zvedavo in začudeno svoje oči tje preko nedogledne morske planote. Pa kmalu smo zgubili ta preveličastni pogled, ko smo kakor ptica švignili med kopnim in otokom Šipanjem (Giupana) po kanalu di Giupana do luke Šipanjske, kder so zbasali mornarji nekoliko robe.

Okolo mesta Šipanja najdeš gosto, prav veliko šumo maslinja. Kakor bi od daleč sodil, ima mesto lepe hiše, po dva nadstropa visoke, 1. kat. in 1 pravoslavno cerkvo.

Odslej je mislil kapitan krenoti s Kastorom na odprto morje, pa je raji ostal blizo obrežja, ker je vapor bil preslab, da bi se ustavljal močnemu viharju, ki je nastal nenadoma. Tako smo torej vedno plavali med suhim in otočici Lopudom (insula di Mazzo), Koločepom (Calamotta) mimo majhnega pa prekrasnega zaliva Rijeke (di Ombla), dok nismo ob 1/2 1 uri popoldne prispeli v zaliv Gruž, ki je najlepša luka dalmatinska.

Lep vit se razprostira ob obrežji Gruža ali Gravoze. Srebrno-belo maslinje, otožne ciprese in temne pinije pa tudi aloje opominjajo potnika, da se nahaja globoko na jugu. V luki je stalo obilo raznovrstnih ladij in ladjic, jadralk in parnic, s katerih so težaki zbaševali trgovsko blago in na nje novo nalagali.

Sé svojim popotnim tovarišem, nekim priljudnim majorom, najdeva kočijaža, da naju spravi v Dubrovnik, kamor pelja iz Gruža gladka in široka cesta med mišnimi drevoredi, veselimi hišami, prijaznimi holmci, med lavorikami in palmami, med oleandri in drugimi pisanimi cvetlicami, ki si sipljejo na desno in levo prijetno vonjavo.

Cesta se vedno više in više vzdiga in ko dospje potnik na vrhunec, odpre se mu na desnici pogled na Adrijansko morje daleč — daleč tje do neba. Tiho pa mirno sva sedela na vozičku in občudovala to neizmerno in nemirno morsko vršino, dok ne doseževa hotela „Elefant“, zunaj mesta pred mestnimi vratmi Pile. Bilo pa je tu že polno gostov, zato sva morala dalje v mestu iskati gostilnice.

Jaz pa sem raji stopil na magistrat, da mi podpiše potni list a tudi oskrbi, kakor mu je dolžnost, primerno stanovanje.

Res! mi odloči pri nekem kolarji, rojenem Nemci iz Gradca, čedno sobico, kder sem pet veselih dni doživel v Dubrovniku — v teh jugoslovanskih Atenah.

Smešnica 26. Ljubi Bog, kakšen pijanec je vendar moj mož, toži žena sosedí. Vsaki božji den se ga navleče. Flaško za flaško žganja moram donesti. Ko bi sama polovice vselej ne odpila in vode dolila, uže davno bi trohnel v krtovej deželi.

Razne stvari.

(*Svitli cesar*) so za šolo v Vuhredu darovali 300 fl., za olupljanje cerkve v Sevnici ob Savi 200 fl.

(*Zahvalo cesarju*) izrekli so prebivalci ormoškega kraja za dar po toči oškodovanim po g. okrajnem glavarji plem. Premersteinn. — Tako je prav!

(*Preklic v zadevi Mihaličevih prošenj*). Posestniki Franc Potrč, obč. svetovalec, Janez Bračič, obč. svetovalec in župan Franc Kramperger v Trnovcih sv. Bolfanske fare v ptujskem okraju prekličemo svoje podpise na Mihaličevej nemškutarskej prošnji ter naznanjamo, da smo podpisali in odposlali slovensko prošnjo in z nami vred še 14 kmetov. Hočemo biti in veljati kot pošteni Slovenci. Dobro, Slava!

(*Promoviran*) za doktorja prava bil je na dunajski univerzi vrli mariborški narodnjak in okrajne sodnije adjunkt, g. Vovšek. Čestitamo!

(*Nemške prošnje*) zoper pravične zahteve Slovencev podpisali so: Okrajni zastop laški, trg Laško, šolski svet laški, Obrež, Videm in Bizeljsko. Tukaj Slovenci sami sebe sramotijo.

(*Iz Sevnice*) se nam piše, da ljudje niso s tem zadovoljni, da se je iz okrajne blagajnice dovolilo 150 gold., ker bi jih baje po toči oškodovani boljše potrebni bili.

(*Skладиšča v Mariboru*.) kder bodo bržčas najboljše Judi hranjevali zrnje, moko, usnje itd. hočejo postaviti na zapadni strani od železniškega kolodvora ter črez veliko graško cesto napraviti železnico, da bodo vozače vsaki čas motili in zastavljali.

(*Umrli*) je v Mariboru Eduard Janschitz, znani tiskar in urednik „Marburger Zeitung“.

(*V Trbovljah*) je v kmetijski podružnici kmetom bil predčitan lep slovenski spis živinozdravnika g. Heineja o živinorejstvu, g. nadučitelj je Valentinič pa je razlagal o vrednosti razne krme. Hvale vredno!

(*Marenberški grajščak*) hoče baje posekati ves svoj gozd na Radelnu. To bi zavoljo toče bilo bržčas ne bilo dobro, posebno če bi se hitro z nova ne pogozdilo.

(*Izjava*). Č. g. V. Geršak niso pisatelj nemščurjem spodtekljivega dopisa: Iz Kozjanskega okraja v štev. 23. „Slov. Gosp.“

Loterijne številke:

V Trstu 24. junija 1882:	33, 10, 68, 81, 63.
V Linci " "	46, 51, 76, 81, 89.
V Budapešti " "	15, 80, 53, 79, 33.

Prihoduje srečkanje: 8. julija 1882.

Štipendije

za učence c. kr. gozdarske šole v Gusswerku pri Marija-Celji za šolsko l. 1882/3.

Deželni zbor štajerski je dne 5. oktobra 1881 sklenol iz obrestij gozdarsko-kulturne zaloge napraviti tri štipendije, vsako v znesku 200 fl. za učence gozdarske šole v Gusswerku pri Maria-Celji. Zatoraj se pozivljajo vsi, kateri so namenjeni prositi za ove štipendije, naj po c. kr. gozdarskej direkciji na Dunaji si pridobijo spričevala, da so popolnem sposobni sprejeti biti v omenjeno gozdarsko šolo (po predpisu 5. oddelka naučnega črteža). Tem spričevalom naj dodenejo dokazila, da so iz Štajerskega doma, da so brez pramoženja ter naj priložijo še prošnjo za podelitev ene izmed gori imenovanih deželnih štipendij. Vse naj vložijo pri deželnem odboru v Gradci. Kojim se štipendije podelijo, ti imajo še prve dni avgusta t. l. posebič prositi za sprejetje v omenjeno gozdarsko šolo. Denarja se izplača nekaj po ustupu v gozdarsko šolo, nekaj pa v začetku drugega šolskega polletja proti potrjenju šolskega vodstva.

V Gradci dne 25. maja 1882.

1—3 Deželni odbor Štajerski.

2—2 Učiteljska služba

je na trirazredni, v IV. plačilni vrsti stoječi ljudski šoli pri sv. Juriji na Šavnici za definitivno, event. provizorično podeljenje razpisana. V nemškem in slovenskem jeziku v govoru in pisanji popolnoma zmožni prositelji naj vložijo svoje prošnje do 15. julija t. l. pri krajnem šolskem svetu pri sv. Juriji na Šavnici.

Okrajni šolski svet v Zgornji Radgoni

dne 15. junija 1882.

Štacuna v Mozirji.

Franc Rauscher priporoča p. n. občinstvu svojo prodajalnico kemikalij in vsakovrstnih enakih izdelkov kakor:

Popovo anatersko ustno vodo, Golov jedilni prašek, Kralov železnati sladkor, Mollov Seidlizprašek, kri čistilne svalke ali kroglice, c. kr. priv. meseni izleček, cvet zoper protin ali trganje, strup za razni mrčes, Bergerjevo zdravilno milo iz smole, zdravilno krepčevalen cvet ali flajid itd., tudi izvrstni žganjavec imenovan: „Klostergeist“, kuminovec imenovan: „Aniset Doppelkummel“, Admontsko kuminovo vodo, homeopatični vinski cvet ali špirit itd. vse najboljše kakovosti za najnižjo ceno.